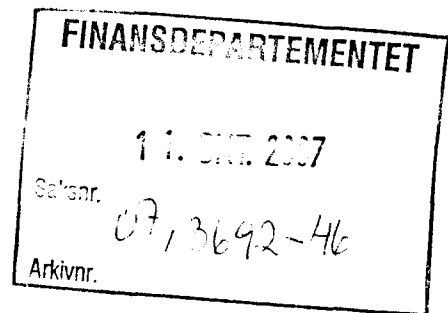

Finansdepartementet
Postboks 8008, Dep

0030 OSLO

Deres ref.
07/3692 FM PCB

Vår ref.
JFH

Oslo
9. okt 2007

NOU 2007:10 – OM TILTAK MOT HVITVASKING OG TERRORFINANSIERING

Vi viser til departementets brev av 24.8.2007 med henvisning til rapporten NOU 2007:10 – om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (gjennomføring av EØS-regler tilsvarende EUs 3 hvitvaskingsdirektiv i norsk rett). Rapporten forelå i trykt versjon først i slutten av september. Dette har forsinket den organisasjonsmessige behandling og gjør at vi er noe sene med høringssvaret.

Finansieringsselskapenes Forening er for det alt vesentlige enig i de forslag som fremmes i rapporten. Forslagene er en oppfølging av EUs 3 hvitvaskingsdirektiv slik dette fremkommer i EU-dir 2005/60 og er, foruten en styrking av tiltakene for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering, også en korrigering av mindre heldige sider det gjeldende regelverk har hatt i møte med den praktiske virkelighet. Særlig vil vi få gi uttrykk for at vi støtter forslagene om:

- Innføring av muligheten for elektronisk legitimasjon
- Muligheter for utkontraktering av legitimasjonskontrollen
- Forenklet kontroll ved børsnoterte aksjeselskaper og offentlig forvaltning

Vi vil i det følgende gi enkelte kommentarer til følgende problemstillinger:

1. Unntak for personlig fremmøte
2. Utveksling av kundeopplysninger i konsern
3. Kopi av legitimasjonspapirer
4. Søkbar database for stjalne/forfalskede legitimasjonsdokumenter

1. Unntak for personlig fremmøte

I Norge har det hittil vært et absolutt krav om personlig fremmøte hos en rapporteringspliktig ved etablering av kundeforhold som et ledd i gjennomføring av legitimasjonskontroll. For finansieringsselskaper som normalt ikke har noe filialnett eller tilgjengelig publikumsekspedisjon, har dette i praksis vært et sterkt hinder for å kunne tilby publikumsvennlige tjenester. Salg har i hovedsak måttet skje gjennom leverandørledd (Point of Sale) eller konsernets ekspedisjonsnett.

Direktesalg av finansielle tjenester til publikum via fjernsalg, har vært avhengig av postens PUM-tjeneste for å tilfredsstillere kravet om legitimasjonskontroll. Denne tjenesten har, som vi har påpekt i mange sammenhenger tidligere, vært både dyr og dårlig. Alternative løsninger har imidlertid ikke eksistert. Dette har medført et betydelig problem for norske aktører og satt oss i en særstilling sammenliknet med våre naboland – jf våre brev til Finansdepartementet 18.6.2004 og 11.11.2005.

Vi ser derfor åpningen for elektronisk legitimasjonskontroll, adgangen til å legge til grunn kundekontroll utført av andre rapporteringspliktige og muligheten for utkontraktering til andre enn rapporteringspliktig, som viktige tiltak for å oppnå smidigere ordninger. Dette vil gi billigere tjenester, mindre frustrerte kunder og gjøre det lettere for nye aktører å etablere seg og dermed gi økt konkurranse i markedet. Intensjonen i regelverket vil bli opprettholdt uten bruk av fordyrende mellomledd med begrenset nytteverdi.

Vi kan ikke forstå Kredittilsynets reservasjon på dette punkt. Det er oppdragsgiver som fortsatt har det fulle ansvar for at tilfredsstillende legitimasjonskontroll har funnet sted. Eventuelt tilsyn skal skje hos oppdragsgiver og ikke oppdragstaker.

2. Utsveksling av kundeopplysninger i konsern

Et hovedelement i forslaget er inndeling av kundemassen i risikoklasser etter antatt risiko for hvitvasking. Skal slik gradert kundekontroll bli mest mulig korrekt, er det viktig at selskaper i konsern kan trekke på erfaringer fra andre deler av konsernet slik at risikovurderingen blir enhetlig i konsernet som helhet. Vi er kjent med at FNH og Sparebankforeningen vil ta dette spesielt opp og viser til det forslag som fremmes av disse organisasjoner om endring av lovforslagets § 19 og den begrunnelse som vil bli gitt i den forbindelse.

3. Kopi av legitimasjonsdokumenter

Vi er tilfreds med forslaget om at man her legger opp til å følge samme regler som ved oppbevaring av regnskapsmateriale etter bokføringsforskriften. Dette vil åpne for oppbevaring både som papir og i elektronisk form såfremt det i hele oppbevaringsperioden kan skrives ut på papir i lesbar form.

4. Etablering av register over forfalskede legitimasjonspapirer

Erfaring viser at fysiske legitimasjonspapirer kun kan være et utgangspunkt i kontrollen av en kundes identitet. Dersom man står overfor en kunde som bevisst ønsker å opptre med falsk identitet, vil slik kontroll alene kunne være utilstrekkelig.

Som regel vil et forfalsket legitimasjonsdokument i utgangspunktet være korrekt, men bildet være manipulert slik at det "identifiserer" en annen enn den korrekte innehaver. I andre tilfelle dokumentet i sin helhet korrekt, men innehaveren har tiltatt seg et utseende som gjør at vedkommende "kan seile under falsk flagg". Felles i begge tilfelle er at det originale legitimasjonsdokumentet, eller materiale til et slikt dokument, har kommet på avveie. Det er mer sjelden at dokumentet i sin grunnkonstruksjon er falskt. Normalt vil et slikt tap være meldt/registrert ett eller annet sted.

Et vesentlig tiltak mot "stjålet identitet" vil være opprettelsen av et sentralt register av innmeldte tap med søkemulighet på dokumentnummer for aktuelle enheter slik at det kan

foretas en umiddelbar kontroll av om det fremviste dokument er et dokument som er meldt savnet. Et slikt register er fra 1999 etablert bla i Nederland (VIS – Verification Information System) med tilsynelatende vellykket resultat. Vi vil anbefale at det i Norge vurderes lignende tiltak. Særlig aktuelt bør dette være dersom det utvikles et eget nasjonalt ID-kort.

Med vennlig hilsen

FINANSIERINGSSKAPENES FORENING

Jan Fr. Haraldsen

Dir